

Mateusz Pisarek

WARTOŚĆ CZYSTOŚCI I WYCHOWANIE MŁODZIEŻY DO JEJ PRZESTRZEGANIA

Obecnie wśród młodych ludzi zauważa się przybierający na sile kryzys czystości seksualnej, który dodatkowo podsycany jest przez ogólnodostępne mass media. Słowa takie, jak: wstydlivość, wstrzemięźliwość, czystość całkowicie straciły na znaczeniu, a co gorsza u wielu z nich dostrzega się również wyparcie tych słów z codziennego języka. Zdaniem J. Mariańskiego po 1989 roku ten kryzys nasilił się w Polsce, zaś przejawem tego jest sekularyzacja moralności, a dokładniej dechrystianizacja, rozumiana jako odchodzenie od modelu moralności chrześcijańskiej na rzecz jej zeświecczenia. Wielu socjologów określa ten proces mianem kryzysu moralnego¹.

Choć powstało wiele cennych i znaczących pozycji podejmujących przytoczoną wyżej tematykę, to jednak ciągle brakuje pozytywnej wykładni na ten temat, która zachęcałaby młodzież do życia w czystości. Słusznie wymienia się liczne przyczyny tego kryzysu oraz przytacza się wypaczone formy życia seksualnego, lecz obecne realia zmuszają do promowania czystości jako nadrzędnej wartości, przedstawianej tak, aby zachęcała młodych do jej zachowywania. Zaleca się zatem ukazywanie czystości wraz z jej pozytywnymi cechami i potencjalnymi, korzystnymi konsekwencjami zachowywania jej. Taka forma zachęci młodzież do szerszego spojrzenia na to zagadnienie, a w rezultacie zaszczepi w nich fundamenty, na których budować będzie można chrześcijańską wizję czystości.

Struktura tej refleksji zostanie podzielona na cztery części, gdzie pierwsza przedstawi pozytywną wykładnię Kościoła na temat młodzieży i czystości, kolejna skupiać się będzie na badaniach innych nauk (psychologii, antropologii, medycyny itp.) przeprowadzonych nad tym zjawiskiem, trzecia część ukazywać będzie istotne dla danej tematyki świadectwa znanych osobistości.

¹ Por. J. Mariański. *Kryzys moralny czy transformacja wartości*. Lublin 2001 s. 12; K. Kiciński. *Orientacje moralne społeczeństwa polskiego*. W: *Kondycja moralna społeczeństwa polskiego*. Red. J. Mariański. Kraków 2002 s. 369-403.

1. Pozytywny obraz młodzieży i czystości w świetle nauczania Jana Pawła II

Nauczanie Kościoła katolickiego sporo miejsca poświęca młodzieży i jej wychowaniu w czystości. Osoba Jana Pawła II wydaje się być bliska czasowo współczesnej młodzieży i pewnie większość z nich miała okazję usłyszeć głos papieża przy różnych okazjach, dlatego to właśnie Jego wykładnia zostanie ukazana w tej części refleksji. Słowa Ojca Świętego kierowane do młodych ludzi, przepelnione są ogromną nadzieją i ufnością pokładaną w ich przyszłość. Jan Paweł II bardzo upodobał sobie młodzież, gdyż już w dniu inauguracji swojego pontyfikatu, skierował do nich takie oto słowa: „Wy jesteście nadzieją Kościoła” i zaraz potem „Jesteście moją nadzieją!”². Pierwsze zdanie to świadectwo kontynuacji nauczania Soboru Watykańskiego II, drugie zaś świadczy o osobistym stosunku nowego papieża do młodzieży.

W innym znowu miejscu Karol Wojtyła zwraca się do młodych: „Do Was należy odpowiedzialność za to, co kiedyś stanie się teraźniejszością wraz z Wami, a obecnie jest jeszcze przyszłością”³. Tym zdaniem papież daje do myślenia młodemu pokoleniu, na ich barki wkłada odpowiedzialność za zmieniający się świat. Myśl Ojca Świętego nie jest jakimś ostrym napominaniem bądź pouczaniem, lecz swoistym przypomnieniem podstawowej prawdy, która wynika z logicznego myślenia. Przytoczone słowa Jana Pawła II mogą być kierowane również do młodych niekoniecznie związanych z Kościołem katolickim, gdyż jest to przekaz nie tylko ewangelizacyjny, ale także pedagogiczny i może właśnie, taki był zamysł papieża.

Dialog Ojca Świętego z młodym człowiekiem prowadzony był w każdej szerokości geograficznej podczas oficjalnych i nieoficjalnych spotkań. Papież wykorzystywał przy tym różne środki społecznego przekazu, aby przez nie dotrzeć do młodych. Ukazując przy tym okres młodości jako kluczowy etap życia każdego człowieka. Sprawy i problemy młodzieży zawsze znajdowały się w centrum uwagi pontyfikatu

² Tymi słowami zwrócił się papież Jan Paweł II do młodzieży przybyłej na inaugurację pontyfikatu dnia 22 października 1978 roku na placu św. Piotra. Zob: Ł. Głowacki. *Inauguracja roku akademickiego w archikatedrze. „Wy jesteście moją nadzieją”*. [online] [dostęp: 25.06.2014]. Dostępny w Internecie: <<http://www.niedziela.pl/artkuł/4135/nd/Inauguracja-roku-akademickiego-w>>.

³ Jan Paweł II. *List do młodych całego świata Parati Semper Ojca Świętego Jana Pawła II z okazji Międzynarodowego roku młodzieży* (1985). [online] [dostęp: 25.06.2014]. Dostępny w Internecie: <http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/listy/parati.html>.

Jana Pawła II⁴, świadczy o tym ustanowienie przez niego Światowych Dni Młodzieży, obchodzonych w Niedzielę Palmową i włączenie się Ojca Świętego w ogłoszony przez ONZ rok 1985 Międzynarodowy Rok Młodzieży. Z tej okazji wydał unikalny dokument w historii Kościoła: *List do Młodych całego świata*. Ogólny obraz młodzieży wyłaniający się z nauczania papieża Jana Pawła II jest bardzo pozytywny, a to z tego względu, że jest ona wrażliwa na Boga i człowieka, zaangażowana w ruchy i stowarzyszenia katolickie, stanowi nadzieję dla Kościoła i świata.

Wiek młodzieńczy to czas przepojony energią oraz poświęceniem, to również okres poszukiwania prawdy wzmocniony inspiracjami życiowymi. Te wszystkie cechy pomagają młodej osobie w opanowaniu budzącej się seksualności i pozwalają odpowiednio ukierunkować energię seksualną, zwłaszcza jeżeli są nacechowane ewangeliczną miłością bliźniego oraz miłością Boga⁵. Czystość w aspekcie pozytywnym definiuje Jan Paweł II, zaznaczając, iż jest ona darem od Boga, równa się ona czystości wiary i daje możliwość bezpośredniego oglądania Boga w krainie wiecznej szczęśliwości⁶. Autor tych słów mówi o błogosławieństwie, które zapewnia, że czystość serca jest rękojmnią oglądania Boga.

W głównej mierze dorastanie ściśle powiązane jest z poznawaniem samego siebie. Ojciec Święty podkreśla, że młody człowiek, wchodząc w siebie i podejmując rozmowę z Chrystusem na modlitwie, pragnie odczytać tę odwieczną myśl, jaką w stosunku do niego kieruje Bóg, Stwórca i Ojciec⁷. Rozpoznanie powołania jest ciekawą pracą, a czystość młodzieńcza zostaje niejako wciągnięta w wir życiowego poszukiwania. Wierność czystości w okresie dorastania stanowi punkt wyjścia i daje początek realizacji czystości połączonej z różnymi sferami życia⁸.

⁴ Por. *Homilia Jana Pawła II wygłoszona do młodzieży podczas Mszy św. 25.07.2002 r. z okazji Światowych Dni Młodzieży w Toronto*. Por. *Rozważanie Jana Pawła II podczas Czuwania Modlitewnego w Tor Vergata*. Światowe Dni Młodzieży w Rzymie. 19 sierpnia 2000 r.; Por. *Orędzie Jana Pawła II przed Światowymi Dniami Młodzieży w Toronto*. Castel Gandolfo. 25 lipca 2001 r.

⁵ Por. Jan Paweł II. *List do młodzieży*. Poznań 1991 s. 53; A. Kępiński. *Autoportret człowieka – myśli, aforyzmy*. Kraków 1992 s. 77.

⁶ Por. Jan Paweł II. *Homilia podczas Mszy św.* (Sandomierz 12.06.1999). [online] [dostęp: 25.06.2014]. Dostępny w Internecie: <<http://mateusz.pl/jp99/pp/1999/pp19990612a.htm>>.

⁷ Jan Paweł II. *List do młodzieży* s. 37.

⁸ Por. Tamże s. 38; Jan Paweł II. *List apostolski do młodych całego świata z okazji międzynarodowego roku młodzieży* (31.03.1985). W: *Jan Paweł II do mło-*

Stwórca z miłości powołując człowieka do istnienia, wyznaczył mu kierunek postępowania, który określany jest mianem drogi miłości. Niezależnie od swego indywidualnego powołania, każdy człowiek nie tylko pragnie, ale szuka miłości i realizuje ją w należnym sobie stanie życia⁹. Znacząco dotyczy to młodych ludzi, którzy przeżywają w tym okresie czas szczególnej „odpowiedzialności i nadziei, kształtowania osobowości, precyzowania tego, co najważniejsze, ideałów i projektów życiowych, okres poszukiwania prawdy, a także dążenia do prawdziwego szczęścia”¹⁰. Jest to moment, kiedy młody człowiek szczególnie potrzebuje akceptacji oraz wsparcia, pragnie być kochanym, zaś chwilowe zaspokojenie tego pragnienia w hedonizmie promowanym przez media, pozostawia w sercu pustkę i głębokie blizny¹¹.

Młody człowiek ciągle doświadcza zła i przemocy, dlatego nieustannie potrzebuje miłości Boga, która może sprawić, że jego życie nabierze sensu¹². Choć młodzi ludzie popełniają błędy, to istnieje możliwość wyjścia z szerokiego obszaru kłamstwa i zła. Pomocą w tym wszystkim jest Boże miłosierdzie. „(...) dzisiejszy świat potrzebuje Bożego miłosierdzia! Na wszystkich kontynentach z głębin ludzkiego cierpienia zdaje się wznosić wołanie o miłosierdzie. (...) Gdzie brak szacunku dla życia i godności człowieka, potrzeba miłosiernej miłości Boga, w której świetle odsłania się niewypowiedziana wartość każdego ludzkiego istnienia”¹³. Z pewnością świat zmieniłby się na lepsze, gdyby apel Jana Pawła II trafił do serc młodego pokolenia, a wtedy sprostałiby oni wyzwaniom, jakie stawia im świat, lansujący życie przyjemne i łatwe, ale w rezultacie pełne bólu i pogardy dla człowieczeństwa.

2. Wybrane argumenty przemawiające za młodzieńczą czystością

Pojmowanie czystości tylko w aspekcie negatywnym, czyli jako powściągliwości i hamowania instynktów jest jej fragmentarycznym i niekompletnym rozumieniem. Bowiem czystość w sensie pozytywnym

dzieży (1978-2005). Listy, orędzia, przemówienia, homilie. Red. M. Dąbrowska. Poznań 2005 s. 11-49.

⁹ Por. KKK 1604.

¹⁰ Jan Paweł II. *Orędzie na Światowy Dzień Młodzieży „Myśmy poznali i uwierzyli miłości”*. Watykan 1987 nr 2.

¹¹ Por. Tamże.

¹² Por. Jan Paweł II. *Pielgrzymka do Ojczyzny. Homilia podczas Mszy Świętej*. Kraków-Łagiewniki (17.08.2002). W: *Bóg bogaty w miłosierdzie*. Red J Piasecki. Kraków 2002 nr 1.

¹³ Por. Tamże nr 5.

polega na wprowadzeniu rozumnego ładu, określeniu istotnej miary i wytyczeniu odpowiedniej drogi działań w sferze seksualnej. Chodzi tu o ukazanie zachowania człowieka wobec dążeń popędu seksualnego i warunków bądź rozmiarów pozwalających na jego aktualizowanie oraz określenie wymagań od wyrastającej na jego podłożu miłości¹⁴. Należy pamiętać, że czystość wspiera, ułatwia, broni i utwierdza właściwie pojętą miłość.

Według Wandy Połtawskiej, doktora nauk medycznych i specjalisty w dziedzinie psychiatrii, za czystością młodzieńczą przemawiają argumenty: społeczne, biologiczne, psychologiczne, teologiczne, moralne i etyczne¹⁵. Do argumentów społecznych zaliczyć można odpowiedzialność za osoby będące w bezpośredni sposób powiązane z aktem seksualnym. Odpowiedzialność ta zawiera się w traktowaniu drugiej osoby znacznie więcej niż tylko partnera działania seksualnego¹⁶. Przecież akt seksualny służy umacnianiu więzi między małżonkami i przekazywaniu życia. Narażenie dziecka na niepewną przyszłość jest więc podstawowym argumentem przemawiającym za niepodejmowaniem współżycia seksualnego w okresie młodzieńczym¹⁷.

Argument biologiczny wsparty zostaje psychologicznie, a to z tej racji, że moment przerwania błony dziewiczej powoduje ogromne przeżycie i mocno pozostaje w pamięci w kobiecie. Pozostaje głęboko w psychice na całe życie i może być przyczyną przyjęcia niewłaściwych postaw seksualnych. Dzieje się tak, gdy chwila ta przeżyta jest negatywnie, z poczuciem krzywdy, żalu, wstydu i nacechowana jest niepokojem. Dziewczyna oddająca się chłopakowi przed ślubem, często nie jest przekonana w głębi duszy, czy jej zachowanie jest słuszne. Bywa i tak, że często w natłoku różnych przemyśleń, kobieta wraca myślą do tej chwili, zatem uraz bardzo mocno wpisuje się w jej psychikę¹⁸.

Z kolei Marek Dziewiecki wymienia szereg argumentów uzasadniających powstrzymanie się od współżycia przed ślubem, zaznaczając, że czystość to jedyna pewna droga do miłości i szczęścia

¹⁴ Por. A. Marcol. *Etyka życia seksualnego*. Opole 1995 s. 89; L. Suenens. *Christliche Liege und Sexualität*. Leutesdorf 1989 s. 20.

¹⁵ W. Połtawska. *Przygotowanie do małżeństwa*. W: *Miłość, małżeństwo, rodzina*. Red. F. Adamski. Kraków 1978 s. 83.

¹⁶ Por. M. P. Wołochowicz. *Jak w pełni wykorzystać Boży dar płciowości, czyli seks po chrześcijańsku*. Warszawa 1997 s. 43.

¹⁷ Por. W. B. Skrzydlewski. *Chrześcijańska wizja miłości, małżeństwa i rodziny*. Kraków 1989 s. 40.

¹⁸ W. Połtawska. *Przygotowanie do małżeństwa* s. 84; A. Zwoliński. *Seksualność w relacjach społecznych*. Kraków 2006 s. 119-120.

między przyszłymi małżonkami. Do jednego z ważniejszych zalicza on pogłębiający się kryzys małżeński i przybierającą na sile liczbę rozwodów, która powiązana jest także ze współzyciem par przed ślubem. Bo kto chce kochać, a pragnienie szczęścia rodziny jest dla niego najważniejsze, ten żyje w czystości przedmałżeńskiej. Samo tzw. „wypróbowanie się” przed ślubem stawia w centrum nie drugą osobę, ale sam popęd i często prowadzi to do uzależnienia od sfery seksualnej. Takiej osobie będzie trudno dochować wierności małżeńskiej oraz być delikatnym i czułym we współzyciu małżeńskim¹⁹.

Za czystością młodzieńczą przemawia także argument etyczno-moralny. Dla wyjaśnienia należy nadmienić, że zachowanie seksualne ze swojej natury jest zachowaniem wobec drugiej osoby i winno być ono oparte na fundamentalnych zasadach międzyludzkich, czyli miłości i sprawiedliwości. Chłopak chcący być ze swoją ukochaną dziewczyną powinien dążyć do miłości, lecz zdarza się, że podejmuje aktywność seksualną z powodów egoistycznych. Znacząco może to wpłynąć także na jego własne rozróżnienie dobra i zła w dziedzinie seksualnej. Normą etyczną młodego człowieka są bowiem często jego subiektywne, często egoistyczne uczucia. Dobrem staje się dla niego to, co w jego mniemaniu sprawia mu przyjemność i jest powodem ogólnej satysfakcji²⁰.

Na koniec tej części refleksji warto przytoczyć również argument teologiczny opowiadający się za czystością młodzieńczą. W świetle nauk teologicznych czystość to nic innego jak odpowiedź człowieka na Bożą miłość. Możliwość trwania w pełnej czystości młodego człowieka daje trwałe i osobiste spotkanie człowieka z Bogiem każdego dnia²¹. Czystość to forma dziękczynienia Bogu za ciało ludzkie, to również chwalenie Boga przez ujawniające się w nim cechy męskie lub żeńskie. Tylko silna więź między człowiekiem a Bogiem przyniesie oczekiwane rezultaty w tej płaszczyźnie życia.

3. Głoszenie świadectwa czystości

Jan Paweł II w adhortacji *Familiaris consortio* pisał: „Dawanie świadectwa bezcennej wartości nierozzerwalności i wierności małżeń-

¹⁹ M. Dziewiecki. *Jak rozmawiać o czystości małżeńskiej?*. [online] [dostęp: 28.06.2014]. Dostępny w Internecie: <<http://www.diecezja.radom.pl/home-main-menu-1/czytelnia/74-artykuy-rone-ale-ciekawe/1621-xmd-czystosc-przedmalzenska>>.

²⁰ M. Królczyk. *Problem kryzysu czystości seksualnej i sposoby jego przezwyciężania*. Kraków 2008 s. 206.

²¹ W. Póltawska. *Przygotowanie do małżeństwa* s. 95-98.

skiej jest jednym z najcenniejszych i najpilniejszych zadań małżonków naszych czasów. (...) Koniecznie trzeba podnieść też wartość świadectwa tych małżonków, którzy opuszczeni przez partnera dzięki mocy wiary i nadziei chrześcijańskiej nie wstąpili w nowy związek. Oni również dają autentyczne świadectwo wierności, której świat dzisiejszy tak potrzebuje. Dlatego winni doznawać zachęty i pomocy ze strony pasterzy i wiernych Kościoła” (FC 22). Małżonkowie powinni być dzisiaj bardziej świadomi wagi wspaniałego świadectwa, do jakiego są wezwani wobec świata odrzucającego Boga. Obecnie dwie wielkie wartości, jakimi są nierozzerwalność i rodzicielstwo, ukazywane są jako uciążliwy ciężar, choć są one kluczami do spełnienia i szczęścia. Trwałe małżeństwo jest świadectwem wartości bezwarunkowej miłości, a szczęśliwa rodzina potwierdza, jak wielkim błogosławieństwem są dzieci.

Dla prowadzonej refleksji istotne są wypowiedzi znanych polskich osobistości z ogólnodostępnych środków społecznego przekazu, które nie tylko ukazują czystość katolicką w sposób pozytywny, ale dają jasne argumenty pozwalające na jej zachowanie. W ich świadectwach, pełnych szczerych słów i głębokich wyznań, nie brakuje wyraźnego opowiedzenia się za stanowiskiem Kościoła katolickiego, jakie zajmuje on w kwestii czystości. Niektóre osoby w świadectwach opisują swoje życie, wyjaśniając jak ono wyglądało wcześniej, kiedy byli daleko od Boga i mieli problemy z czystością.

Z racji bogactwa dostępnych świadectw podejmujących tematykę czystości, wybrane zostały tylko niektóre, aby zarysować ogólną wizję czystości, jaka wyłania się z wypowiedzi dobrze znanych osób, które goszczą na ekranach. Do grona tych osób można zaliczyć Jadwigę Basińską²², która w jednym z wywiadów opublikowanych na stronie internetowej²³ opowiada o swoim doświadczeniu Boga w życiu i podejmuje temat wychowania dzieci do czystości. Artystka kabaretowa, opowiadając o wychowaniu swoich dzieci, zaznacza, że nie można im dać od razu wszystkiego, czego sobie zażyczą, gdyż spowoduje to, iż nie będą one potrafiły czekać na ważniejsze i większe rzeczy, a co za tym idzie nie będą w stanie zachować wstrzemięźliwości seksualnej przed ślubem. Jadwiga Basińska powołuje się tutaj na autorytet Kościoła katolickiego, który dał jej tę cenną radę. Podkreśla także,

²² Jadwiga Basińska: polska aktorka i artystka kabaretowa, znana z serii reklam sieci komórkowej, współtwórczyni kabaretu „Mumio”, żona Dariusza i matka Basi, Madzi i Rocha.

²³ Por. *Spotkałam Boga, który słucha*. [online] [dostęp: 08.07.2014]. Dostępny w Internecie: <<http://www.fronda.pl/a/spotkałam-boga-ktory-sluca,15338.html>>.

że nie uczyniły tego kolorowe media²⁴. Aktora optuje za tym, aby to rodzice, jako pierwsi, mówili o seksie swoim dzieciom, przekazując im tę dobrą nowinę, która jest śliczną rzeczą, a przy tym jest to ogromna tajemnica. Rodzice obserwujący swoje pociechy wiedzą najlepiej kiedy przekazać im tę wiadomość, tak aby nikt inny nie był przed nimi i zdążył zamieszać im w głowach. A przecież to Kościół podpowiada, aby iść do swoich dzieci zapytać ich co wiedzą na ten temat i przekazać im prawdę o tym wyjątkowym momencie w życiu człowieka, na który warto poczekać do odpowiedniego momentu²⁵. Sami zaś rodzice winni być przykładem trwałości i nierozzerwalności małżeństwa, który znacznie wpływał będzie na ich obraz małżeństwa oraz seksualności.

Kolejnym świadectwem wartym uwagi jest głęboka i szczerza wypowiedź aktora Radosława Pazury²⁶. Myślą przewodnią tej refleksji jest obecność Boga w jego życiu, wśród wielu różnych aspektów życia omawia on kwestię czystości i małżeństwa, co stanowi istotę tej części enuncjacji. W swoim świadectwie aktor zaznacza, iż miał problemy z czystością i żył z daleka od Boga do momentu kiedy to uległ wypadkowi i musiał walczyć o życie. Dopiero wtedy zrozumiał, że musi zmienić swoje dotychczasowe życie i poukładać ważne sprawy jak zawarcie związku małżeńskiego z kobietą, z którą żył 13 lat w konkubinacie. Ta tragedia stała się punktem zwrotnym w jego życiu i do tej chwili zaczął dawać świadectwo swojego życia, przemiany jaką przeszedł, zaznaczając: „Bóg mnie znalazł”²⁷. Trudna sytuacja życiowa Radosława Pazury dała mu dużo do myślenia i wiele zmieniła w jego życiu. W wielu wypowiedziach stwierdza, że gdyby tylko mógł cofnąć czas to jego życie wyglądało inaczej, jak sam zaznacza z pewnością używałby cnoty wstrzemięźliwości. Aktor w swoich wypowiedziach dostrzega i opisuje piękno mężczyzny i kobiety oraz momentu, kiedy ofiarują sobie oni to, co najlepsze, czyli czystość²⁸. W wielu świadectwach zachęca on młodzież do zachowania naturalnego porządku, najpierw zaręczyny z dochowaniem czystości do ślubu, potem przygotowanie do sakramentu małżeństwa i sam ślub. Dla Radosława Pazury bycie razem w sakramencie małżeństwa sprawia, iż małżonkowie są jed-

²⁴ Tamże.

²⁵ P. Biegaj. *Gdy dzieci pytają o seks*. [online] [dostęp: 20.07.2014]. Dostępny w Internecie: <<http://info.wiara.pl/doc/1727375.Gdy-dzieci-pytaja-o-seks>>.

²⁶ Radosław Pazura, polski aktor, mąż Doroty, ojciec Klary.

²⁷ B. Pieczykura. *Bóg mnie znalazł*. [online] [dostęp: 20.07.2014]. Dostępny w Internecie: <<http://www.niedziela.pl/arttykul/105092/nd/%E2%80%9EBog-mnie-znalazl%E2%80%9D>>.

²⁸ Tamże.

nością, a to tylko dzięki Bogu i otwarciu się na Niego. Dzięki Niemu ich życie jest czyste, pozbawione jakiegokolwiek brudu i fałszu²⁹.

Warto dodać, że Radosław Pazura w wielu wypowiedziach, niekoniecznie świadectwach wiary w Boga, odwołuje się do katolickich wartości, w tym szeroko rozumianej czystości. W jednym z wywiadów,³⁰ dotyczącym kinematografii, odpowiada na pytanie czym dla niego jest czystość w następujący sposób: „Stawanie się człowiekiem czystym, przepelnionym Bożą miłością powinno być głównym celem chrześcijan”³¹. Według niego receptą na zachowanie czystości i wypełnianie Bożych przykazań jest nade wszystko zawierzenie Bogu swojego życia oraz zaufanie mu z całych sił, a wtedy wszystko układać się będzie jak być powinno, czyli zgodnie z wolą Bożą.

Następną znaną osobą opowiadającą się za czystością jest brazylijski piłkarz David Luiz³², który publicznie deklaruje wstrzemięźliwość seksualną przed ślubem. Mimo, iż jest to znany i sławny piłkarz zarabiający duże pieniądze, nie wstydi się wiary i przyznaje się do wyznawanych przez siebie wartości. Brazylijczyk niedawno dołączył do ruchu „Wolę zaczekać”, który promuje wstrzemięźliwość seksualną przed ślubem. Ponadto w swoim kraju posiada on nienaganną opinię i znany jest ze swojego przywiązania do rodziny i zasad moralnych. On sam wszystko zawdzięcza Bogu i swą przyszłość powierza w Jego opiekuńcze ręce. Wie również, że tylko Bóg może mu pomóc w jego postanowieniach życiowych.

W dzisiejszym świecie bardzo brakuje takich ludzi jak David Luiz, który bez ogródek mówi o swojej wierze i wyznawanych wartościach. Tym bardziej, że to właśnie, dla dużej części młodzieży, idolami są sportowcy, piosenkarze, aktorzy, ludzie znani z kolorowych gazet i ekranów. Świadectwa tych ludzi stanowią istotne wyzwanie dla młodych, którzy często utożsamiają się ze swoimi idolami. Pozytywne ukazywanie wyznawanych wartości zachęca młodzież do wzięcia przykładu ze swoich ulubieńców. Warto zatem promować osoby manifestujące swoją katolickość, a w tym przypadku czystość wyływająca z wiary katolickiej, tym bardziej, że są to osoby znane niemal każdej osobie korzystającej z szeroko pojętych mass mediów.

²⁹ Tamże.

³⁰ Całość wywiadu znajduje się [online] [dostęp: 23.07.2014]. Dostępny w Internecie: <http://www.przewodnik-katolicki.pl/nr/kultura/boza_rola.html>.

³¹ J. Sopyło. *Boża rola*. [online] [dostęp: 23.07.2014]. Dostępny w Internecie: <http://www.przewodnik-katolicki.pl/nr/kultura/boza_rola.html>.

³² David Luiz, 27-letni brazylijski piłkarz grający na pozycji obrońcy, obecnie występujący w francuskim klubie Paris Saint-Germain.

Kończąc tę część refleksji warto przybliżyć postać Magdy Frączek³³, polskiej piosenkarki, która w swoich utworach muzycznych i wypowiedziach nie stroni od wyrażania katolickiej wizji czystości. Znana jest z promowania akcji „Wierność jest sexy”³⁴. Grupa muzyczna Love Story, w której śpiewa Magda Frączek jest muzyczną twarzą tego projektu. Wokalistka często daje swoje świadectwa podczas koncertów, jak miało to miejsce chociażby w Zakopanem, kiedy wraz z zespołem grała dla licealistów. Jak sama zaznacza w wywiadzie dla jednej z gazet³⁵, do młodzieży mówi to, co ma im do powiedzenia i to, co czuje, dzieli się przy tym w co wierzy. W żaden sposób nie stara się ich do niczego zmuszać, gdyż każdy człowiek jest wolny.

Choć piosenkarka identyfikowana jest z promowaniem czystości, to sama mówi, że: „nie promuję czystości – ja promuję przebaczenie i miłość. Czystość jest ich konsekwencją. To, że daję świadectwo, wcale nie znaczy, że nie zmagam się z pokusami”³⁶. Ukazując młodemu pokoleniu, że również w niej trwa walka dobra ze złem, staje się ona bardziej wiarygodna i w ten sposób staje się bliższa młodemu człowiekowi. Magda Frączek dostrzega to w korespondencji, jaką otrzymuje od osób, których dotknęły jej utwory, bądź słowa wypowiedziane podczas koncertu. Wokalistka podaje, że czystość jest dla niej darem, którego nie da się wyczerpać. To nie tylko dziewictwo, przeżywane na poziomie biologicznym, lecz poczucie własnej godności. Receptą piosenkarki na życie w czystości w dzisiejszym świecie jest przede wszystkim dystans do siebie oraz poczucie humoru. Wyznaje również, że: „Tylko Bóg może naprawić to, co wydaje się być stracone. Długo modliłam się o tę łaskę. Jest ona na wyciągnięcie ręki”³⁷.

W dzisiejszym świecie, proponującym rozwiązłość i całkowitą wolność seksualną, nie bez znaczenia stają się budujące świadectwa

³³ Magda Frączek, pianistka, wokalistka zespołu muzycznego Love Story.

³⁴ „Wierność jest sexy”. Inicjatorem akcji jest Karol Wyszyński, inicjatywę wspierają studenci z Akademickiego Stowarzyszenia Katolickiego „Soli Deo”. Akcję promuje plakat dłoni z obrączką na serdecznym palcu. Inicjatorzy akcji deklarują, że działają w opozycji do medialnych doniesień o kolejnych zdradach osób publicznych. W akcję włączyła się aktorka Dominika Figurska, dziennikarz Krzysztof Ziemięć, podróżnik Marek Kamiński oraz Ireneusz Krosny.

³⁵ Magda Frączek udzieliła wywiadu dla Gościa Niedzielnego; M. Jakimowicz. Środki czystości. [online] [dostęp: 25.07.2014]. Dostępny w Internecie: <<http://gosc.pl/doc/1143924.Srodki-czystosci>>.

³⁶ M. Jakimowicz. Środki czystości. [online] [dostęp: 25.07.2014]. Dostępny w Internecie: <<http://www.mojepowolanie.pl/1427,a,czystosc-w-czasach-popkultury.htm>>.

³⁷ P. Radzyński. *Czystość w czasach popkultury*. [online] [dostęp: 25.07.2014]. Dostępny w Internecie: <<http://gosc.pl/doc/1143924.Srodki-czystosci>>.

czystości, zwłaszcza znanych osobistości pojawiających się w środkach masowego przekazu. Mogą one w znacznej mierze przyczynić się do zachęty młodych ludzi, aby podjęli wysiłek w walce o czystość. Potrzeba zatem dziś świadectwa krystalicznie czystych osób, które w obliczu różnych zagrożeń, będą potrafiły dawać czytelne i odważne świadectwo czystości serca. Należy mieć na względzie, iż takie świadectwa skierowane do młodzieży, narzeczonych, małżonków, rodzin może dokonać wielkich rzeczy przez doświadczenie ludzkiej miłości. Dzielenie się z innymi refleksją na temat swojego życia wychodzi na przeciw potrzebie przejrzystości w relacjach międzyludzkich. W jaki sposób promować czystość we współczesnym świecie, można nauczyć się od Sokratesa, który mówił, że należy to czynić w głównej mierze przez przykład swojego życia. Najskuteczniejszym sposobem promowania czystości jest zatem świadectwo życia, a osoba promująca staje się dla wychowanków poniekąd wzorem osobowym, autorytetem³⁸.

4. Zakończenie

Fundamentalną kwestią w dziedzinie wychowania do czystości jest odpowiedź na pytanie, na czym polega jej najgłębsza istota. Odpowiadając na to pytanie można stwierdzić, że czystość w dziedzinie seksualnej polega na postawie wyrażającej szacunek dla wartości moralnych związanych z płciowością. Podstawowym celem wychowania seksualnego jest doprowadzenie do znajomości zasad moralnych oraz uznania ich za gwarancję odpowiedzialnego rozwoju osobowego w dziedzinie płciowości ludzkiej (FC 37). Wychowanie do czystości jest elementem chrześcijańskiego wychowania osoby ludzkiej w wymiarze płciowości, która jest sposobem istnienia człowieka oraz wyznacza kierunek jego rozwoju. Należy tu podkreślać, że darem w ludzkiej miłości może być nie tylko aktywność seksualna, lecz także zdolność do powstrzymywania się od niej.

Właściwa formacja do czystości winna opierać się na akceptacji własnego ciała i popędu oraz szacunku dla ludzkiego ciała jako daru Bożego, rozumieniu czystości jako wartości pozytywnej, która wprowadza ład w ludzkie przeżywanie płciowości i miłości. To z przykazania Bożego wynika obowiązek człowieka do panowania nad ciałem, które można nauczyć czystości. Choć ciało samo w sobie jest zawsze

³⁸ Por. J. Orzeszyna. *Promocja wartości moralnych we współczesnym świecie*. W: *Wartości moralne w kontekście współczesnego sekularyzmu*. Red. J. Gocko. Lublin 2007 s. 50-52.

niewinne, to człowiek robi z niego taki lub inny użytek³⁹. W wychowaniu do czystości pomóc może karność zmysłów i ducha, czujność oraz roztropność w wystrzeganiu się okazji do grzechu, zachowanie wstydlivości, umiar w oddawaniu się rozrywkom, odpowiednie zajęcie, aktywność, wytrwała modlitwa, częste korzystanie z sakramentu pokuty i Eucharystii, nabożeństwo do Niepokalanej Bożej Rodzicielki oraz pragnienie naśladowania świętych (PH 12)⁴⁰.

Wychowanie do czystości odbywa się przede wszystkim przez atmosferę domową w kochającej się rodzinie i przez przykład miłości między rodzicami, a nie tylko przez pouczenia i informacje. Dzieci nie tylko naśladują, ale przyswajają od rodziców sposób bycia i odnoszenia się do siebie, wnosząc podobny styl w swoje dorosłe życie. Istotną kwestią jest również formowanie postawy altruistycznej dziecka poprzez podporządkowanie potrzeb i emocji biologicznych potrzebom wyższym. Aby wychowanie do czystości przebiegło prawidłowo potrzebny jest kontakt z Bogiem, pozwalający człowiekowi trwać w czystości, która jest wyrazem miłości do człowieka i Boga.

Wychowanie do czystości dzisiejszej młodzieży stanowi obecnie niezwykle istotny aspekt, który winien być szczególnie dowartościowany nie tylko w teoretycznych założeniach, ale przede wszystkim w praktyce katechetycznej. W przeprowadzonej refleksji podjęto próbę ukazania obrazu dzisiejszej młodzieży w świetle dokumentów nauczania Kościoła. Ukazano również argumenty nauk pomocniczych katechetyce, opowiadających się za czystością. Przedstawiono świadectwa czystości znanych osobistości pojawiających się w środkach masowego przekazu. Opisano też powstałe inicjatywy promujące czystość oraz osoby reprezentujące te akcje. Postępująca laicyzacja i sekularyzacja prowadzi do osłabienia omówionej sfery życia, dlatego konieczne jest odnowienie i nowe spojrzenie na czystość w katechezie młodzieży. W dzisiejszych realiach potrzeba ukazać w sposób atrakcyjny i pozytywny czystość tak, aby zachęcić młodzież oraz poprzeć ją świadectwami znanych osób.

³⁹ Por. W. Półtawska. *Przed nami miłość*. Częstochowa 2001 s. 42.

⁴⁰ Por. Św. Augustyn. *Wyznania*. Kraków 2001 s. 286.